

COLUMN RINIE GEENEN

Leonard Cohen

Onlangs stierf de zanger Leonard Cohen. Hij laat een prachtige erfenis na met mooie liedjes zoals Suzanne, Take this waltz en Hallelujah. Hij bezong vooral de liefde, maar ook spiritualiteit is een belangrijk thema in zijn liedjes. Hij gaf ons wijze levenslessen mee.

Erg mooie uitspraken komen we tegen in zijn liedje Anthem. Hij schrijft daarin "There's a crack in everything. That's how the light gets in". Vrij vertaald: In alles zit wel een scheurtje. Zo kan het licht naar binnen. Die uitspraak kun je op vele manieren interpreteren.

Schade

Allereerst kan de uitspraak verwijzen naar iets stoffelijks; bijvoorbeeld een gebruiksvoorwerp, auto of huis. Als een huis helemaal nieuw is, dan is het vervelend als de eerste krasjes en vlekjes worden ontdekt. Uiteindelijk is het echter prettig dat het nieuwe van het huis af is. Daardoor leef je vrijer in je huis. Ook is het prettig om een auto te hebben die al wat krasjes en deukjes heeft opgelopen. Ik zag vanaf mijn bureau soms dat voetballende kinderen een bal tegen mijn auto schopten. Ik vond het dan fijn om me er niet druk over te hoeven maken, want het was een oude auto. "Crack" staat in het liedje dan voor schade en het licht voor leven. Eén diepere betekenis van Cohen's uitspraak zou dan zijn dat materiaal pas echt gaat leven als het niet meer nieuw en perfect is.

Licht

Waarschijnlijk is dat de uitspraak niet naar iets stoffelijks verwijst, maar naar iets menselijks. "There's a crack in everything" zou dan betekenen dat ieder mens wel ergens een deukje heeft opgelopen. Het licht dat daardoor naar binnen kan, zou dan kunnen staan voor wijsheid. Het

zou betekenen dat iemand door schade en schande, met vallen en opstaan, wijzer wordt. De schade markeert het begin van nieuwe mogelijkheden. Door de vervelende ervaring weet je dat het anders moet. De mislukking heeft je wijzer en sterker gemaakt.

Perfectie

Een andere wijze les uit de uitspraak kan zijn dat streven naar perfectie verlamvend werkt. In het liedje staat immers ook "Forget your perfect offering". Streef niet naar perfectie. Je zult een doel eerder bereiken als het niet perfect hoeft te zijn.

Zwakheden

Mijn favoriete interpretatie is dat de uitspraak betekent dat niemand volmaakt is. Iedereen heeft wel ergens een krasje of deukje opgelopen. Dergelijke zwakheden zijn menselijk en geven iemand eigenheid. Als je het positieve van iemands zwakheden kunt zien, dan kan dat mooi zijn. Dan betekent emotionele zwakheid dat iemand emotioneel gevoelig is. En iemand die minder hard kan lopen, heeft meer tijd om de passerende wereld te aanschouwen. Alles in het leven heeft zijn beperkingen en dat is ook wel weer mooi. Door een scheurtje in een vaas of gordijn kan het licht naar binnen. Ook jij en andere mensen lopen een krasje op en dat maakt ons uniek en interessant. Leonard Cohen geeft ons hoop in bange dagen door ons erop te wijzen dat we zwakheden als een deugd kunnen zien.

Rinie Geenen

Prof. dr. Rinie Geenen (1955) geeft psychologie-onderwijs aan de Universiteit Utrecht en doet onderzoek naar emotionele, sociale en biologische aspecten van reumatische aandoeningen.